

Opvallende waarnemingen oktober-december 2008

Peter Spierenburg

Witte Smient

Hein Verkade telt al jarenlang de watervogels op de grote vijver van Leeuwenhorst. Hij bericht hier regelmatig over in de vogel e-mailgroep van de vereniging. Verschillende soorten eenden gebruiken de vijver om te rusten. Voedsel zoeken doen ze waarschijnlijk vooral 's nachts in sloten en graslanden in de omgeving. Met name uitwisseling tussen de vijver en de nabijgelegen graslanden van Oud-Leeuwenhorst ligt in de lijn van verwachting. Een duidelijk bewijs daarvoor ontbrak tot voor kort. Maar op 9 november verscheen er opeens een goede bekende op de vijver: de gedeeltelijk albino Smient van de Fagelsloot. Deze vogel heeft een afwijkend verenkleed met veel wit op de vleugels en rug en is daardoor goed individueel herkenbaar. Het is een vrouwtje gepaard met een normaal gekleurd mannetje. Begin 2008 is ze voor het eerst bij de Fagelsloot waargenomen. Deze winter kwam ze weer terug en was vanaf 25 oktober regelmatig te zien rond de Fagelsloot. Op dit moment circuleren er plannen om het grasland van Oud-Leeuwenhorst om te spuiten tot bollengrond. Bij uitvoering hiervan zal het negatieve effect op de vogelstand niet beperkt blijven tot het gebied zelf. De waarneming van de pendelende witte Smient onderstreept dat de graslanden bij de Fagelsloot en de rest van het landgoed niet los van elkaar kunnen worden gezien.

Hoogeweg en Valkenburg

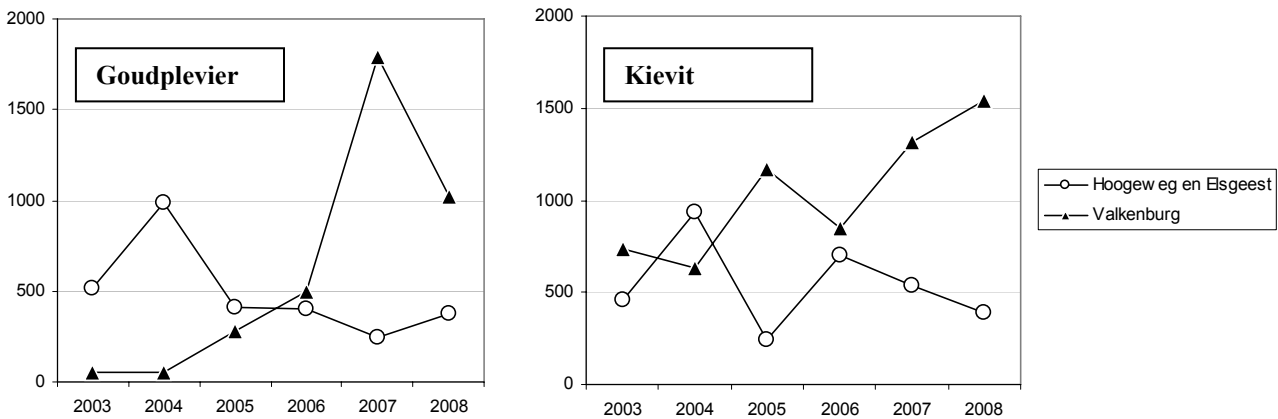
Wolken Kieviten en Goudplevieren zijn 's winters een bekend beeld boven polder Hoogeweg en de Elsgeesterpolder. Vaak zijn er vele honderden aanwezig. Rond begin december kan het aantal Goudplevieren wel eens oplopen tot 5000. De

afgelopen twee jaar was het een stuk stiller in de polders. Aantallen wisselen altijd wel, afhankelijk van verstoring in de polders. Zo lopen er regelmatig jagers door het grasland op jacht naar hazen. Met name de Goudplevieren gaan dan op de wieden en zoeken een rustiger plek in de omgeving. Het lijkt er op dat er tegenwoordig weer vaker in de polders wordt gejaagd. Maar voor de lagere aantallen Goudplevieren en Kieviten van de afgelopen jaren is er waarschijnlijk een belangrijker reden. Het Vliegkamp Valkenburg is gesloten. En nu er nauwelijks meer activiteiten zijn, vinden vogels er een rustig gebied. Dit heeft grote groepen Kieviten en Goudplevieren aangetrokken. In november waren er bijvoorbeeld 1700 Goudplevieren en 1900 Kieviten aanwezig. Dit zijn aantallen die voorheen niet ongevoen waren in polder Hoogeweg en de Elsgeesterpolder. Ze zijn dus gewoon verkast. Ook de Slechtvalk lijkt te zijn meeverhuisd met zijn prooi. Een aantal winters had er één een vaste stek rond de koebosjes in Polder Hoogeweg. Nu wordt hij daar nog maar af en toe gezien. Dat de vogels pendelen tussen het voormalige vliegkamp en de Polder Hoogeweg bleek ook tussen kerst en oud en nieuw. Door de aanleg van een ijsbaan was er toen weer activiteit op het vliegveld en verscheen er ineens een flinke groep Goudplevieren in polder Hoogeweg. Ook een groepje van 10 Kemphanen dat eerder bij Valkenburg was gezien werd nu door Ab Steenvoorden in de polder opgemerkt. Het is duidelijk dat de hoge aantallen op het voormalige vliegkamp tijdelijk zullen zijn. Het is tenslotte een woningbouwlocatie en de rust en de openheid zal er uiteindelijk weer verdwijnen. Des te meer reden om zuinig te zijn op het grote open graslandgebied van polder Hoogeweg en de Elsgeesterpolder.

foto: Jan Hendriks

Aantallen Kieviten en Goudplevieren op voormalig vliegveld Valkenburg en in de polders Hoogeweg en Elsgeest (gemiddeld aantal van de november en december watervogeltelling)

Boomklevers

In de vorige strandloper signaleerde ik dat er dit najaar Boomklevers aan het zwerven zijn geslagen. Ook later in de herfst doken ze op op plaatsen waar ze anders zelden worden gezien: in Noordwijk-Binnen en op het St Bavo terrein. Wellicht leidt dit in het komende voorjaar tot nieuwe vestigingen in ons waarnemingengebied. Zeker vroeg in het voorjaar zijn Boomklevers luidruchtig en makkelijk te vinden. Leuk om er eens op te letten of ze nieuwe plekken koloniseren buiten Nieuw-Leeuwenhorst en Offem.

Aankomstdata zomergasten

Met het voorjaar voor de deur vind u in deze Strandloper weer een formulier om de aankomstdata van zomervogels rond Noordwijk te

noteren. Op het formulier staan ook de vroegste aankomst ooit, de gemiddelde aankomst over de afgelopen 20 jaar en de eerste datum van vorig jaar. Nu zal het niet meevallen om dat eerste rijtje met de allervroegste aankomsten te verbeteren. Wat wel leuk is om met deze lijst het voorjaar te volgen. De soorten staan namelijk in de volgorde waarin ze (in een gemiddeld jaar) aankomen. Als je dus eenmaal een Fitis hebt gehoord, dan weet je dat het tijd is om uit te gaan kijken naar de eerste Boerenzwaluw. Hoewel die natuurlijk ook best vroeger kan zijn dan de Fitis. Degenen die dit lijstje bijhouden kunnen deze aan het eind van het seizoen sturen naar mijn adres (zie formulier). Maar u kunt natuurlijk ook gewoon uw waarneming op www.waarneming.nl zetten, dan komen ze vanzelf bij mij terecht.

Boomklever in Nieuw-Leeuwenhorst foto: Jan Hendriks